

# РЕШЕНИЕ

№ 1768

гр. София, 16.01.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,**  
в публично заседание на 23.10.2024 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Ралица Романова**

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **184** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на Е. Юг ЕАД, ЕИК[ЕИК] /ЕР ЮГ/ - [населено място], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], чрез П. С. - юриконсулт, срещу Решение № Ж-993 от 20.11.2023 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката и чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката на Е. ЮГ ЕАД са дадени две задължителни указания: 1. в 7-дневен срок от получаване на решението да анулира начислените на основание Констативен протокол № 707278 от 05.05.2023 г. количества електрическа енергия, отразени в Справка за коригиране на сметката за електроенергия от 16.05.2023 г. и фактура № [ЕГН] от 25.05.2023 г., издадени на П. И. И., за обект с ИТН № 4126875 и клиентски № [ЕГН], находящ се в [населено място], [улица]; 2. в 7-дневен срок след изпълнение на т. 1 да уведоми Комисията за предприетите действия.

В жалбата на Е. Юг ЕАД са изложени съображения, че административният акт на КЕВР е неправилен поради липса на компетентност, издаден при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон, като административният орган не е събрал и изследвал всички факти и обстоятелства, които са относими за правилното произнасяне по жалбата на клиента.

На следващо място, жалбоподателят изразява становище, че процедурата по преизчисление на количествата електрическа енергия е извършена законосъобразно без наличието на съществени пропуски и не се съгласява с приетото от Комисията, че извършеното преизчисление на сметката на клиента за изминал период е незаконосъобразно, тъй като Е. Юг ЕАД не е изпратило в Български институт по метрология /БИМ/ демонтирания на клиента електромер с фабричен №[ЕИК], доколкото не са били налице форсмажорни обстоятелства по смисъла на §11 от ДР на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, във връзка с чл. 49, ал. 6 от ПИКЕЕ.

Е. дружество в жалбата излага доводи, че дружеството няма правомощия да установява факти, по конкретно да установява причините за повредата в електромера, тъй като метрологични проверки на електромерите се извършват в Българския институт по метрология, но съгласно чл. 52, ал. 1 и ал. 2 от ПИКЕЕ, такава метрологична проверка не е необходима. По силата на тези разпоредби, преизчислението на количествата ел. енергия в случаите когато е констатирана техническа неизправност на средствата за търговско измерване, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса, се извършва само въз основа на съставения констативен протокол по реда на чл. 49 от ПИКЕЕ, но не и въз основа на метрологична проверка.

Жалбоподателят излага становище, че административният орган се намесва в евентуален граждански спор за дължимостта на процесната сума, тъй като клиентът оспорва задължението за заплащане на електрическа енергия, което е фактурирано съгласно изготвена справка по чл. 56 от ПИКЕЕ по цената за покриване на технологичните разходи и е свързан с размера на паричното задължение на клиента с оглед на цената, по която, то следва да се определи, въз основана на предвидените в ПИКЕЕ основания за преизчисляване на количеството електрическа енергия за обекта.

Жалбоподателят изразява искане оспореното решение на КЕВР да бъде отменено като незаконосъобразно и съдът да се произнесе по същество на жалбата на клиента, която да бъде оставена без уважение. Претендира присъждане на направените разноски по делото.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се представлява се от юрк. Е. В., с приложено пълномощно, която поддържа жалбата и искането за отмяна на процесното решение на КЕВР. Изразява становище за правилно прилагане на чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ, тъй като случаят касае техническа неизправност на електромера, който не измерва и не визуализира преминалите количества, като е установено, че няма външна намеса по средството за измерване. Претендира разноски по делото и прилага списък.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, редовно призован представлява се от процесуалния си представител – юрк. К. К. с представено пълномощно, оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното такова от жалбоподателят.

Заинтересованата страна – П. И. И., редовно призован, не се явява, не се представлява, не изпраща становище.

Административен съд София-град, III отделение, 16 състав, след като обсъди релевираните с жалбата основания и прецени събраните по делото доказателства,

намира за установено следното от фактическа страна:

На 05.05.2023 г. от двама служители на дружеството Е. Юг ЕАД е извършена проверка на електромер №[ЕИК], отчитащ доставяната електрическа енергия в обект – апартамент, находящ се в [населено място], [улица]. При проверката е констатирано, че електромерът е с изгаснал дисплей и не отчита доставените количества електрическа енергия. С оглед констатираното от служителите е съставен Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване с № 707278 от 05.05.2023 г. в присъствието на свидетел М. М. М.. Електромерът е бил демонтиран и на негово място бил монтиран нов с №[ЕИК].

С оглед констатираното, от оператора на разпределителната мрежа е извършено преизчисление на количеството електрическа енергия, съгласно чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ, като начислено допълнително количество електрическа енергия на клиента в размер 149 kWh. Стойността на това допълнително количество електрическа енергия е било изчислено по определена от Комисията за енергийно и водно регулиране прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи на Е. Юг ЕАД за период от 34 дни, съгласно чл. 56, ал. 3 ПИКЕЕ - 97,33лв. с ДДС.

Периодът от време, за извършена корекцията е бил 34 дни, с първата дата 01.04.2023 г. като началото на корекционния период е бил датата на последния отчет на електромера, съгласно извадки от паметта на електромера, тъй като след тази дата до датата на демонтажа на електромера - 05.05.2023 г. не са били фактурирани количества електрическа енергия, тъй като електромерът не е отчитал преминалите количества електрическа енергия.

Констативният протокол, справка за коригиране на сметка за електроенергия и фактура № [ЕГН] от 25.05.2023 г., издадена на П. И. И. са били изпратени на клиента, на основание чл. 49, ал. 3 във вр. с ал. 4 от ПИКЕЕ на 25.05.2023 г. с писмо изх. № 10446306. Писмото не е било получено от клиента и е било върнато на подателя, съгласно разписка за известие № RPS86000104NAX от 31.05.2023 г. Фактурата, констативният протокол и справката за коригиране на сметката за електроенергия са изпратени на ел. поща [\[електронна поща\]](#) от дружеството, след постъпило искане от страна на клиента.

На 11.09.2023 г., в Комисия за енергийно и водно регулиране е постъпила жалба с вх. № Е-11ИН-00-564, подадена от П. И. И., с адрес [населено място], [улица], ет. 3 срещу Е. Юг ЕАД като в нея П. И. е възразил срещу извършената проверка на средство за търговско измерване /СТИ/, съставен констативен протокол, начислени количества електрическа енергия и издадена фактура.

От КЕВР е прието, че жалбата отговаря на изискванията на чл. 142 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и като такава е допустима за разглеждане. На основание чл. 142, ал. 5 и чл. 143, ал. 4 от Наредба № 3 на 15.09.2023 г. жалбата е била изпратена на Е. Юг ЕАД за разглеждане по компетентност и изпращане на становище в 7 дневен срок, тъй като не е била подадена по реда на чл. 143, ал. 3 от Наредба № 3.

С писмо от 21.09.2023 г. от електроразпределителното дружество с изх. № 4752-1 е изпратено становище до КЕВР, в което е посочено, че въз основа на извършената проверка е било установено, че при проверка на обект на средство за търговско измерване в [населено място], [улица] служителите са констатирани, че същото е с изгаснал дисплей, което е било отразено в констативен протокол с № 707278 от

05.05.2023 г. в присъствието на свидетел. Въз основа на проверката и съставения протокол Е. Юг ЕАД е изпратило писмо, с което е уведомило клиента за извършена проверка и начислена сума по реда на чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ. Към момента на отговора задължението не е било изплатено и електоразпределителното дружество е изразило становище, че дружеството спазва своите лицензионни и нормативни задължения и жалбата е неоснователна, а преписката следва да бъде прекратена.

За да постанови своето решение КЕВР, с оглед събраните доказателства, направени констатации и изводи комисията приема, че П. И. И. е клиент на Е. Ю ЕАД, с клиентски № [ЕГН] за обект с ИТН 4126875, в [населено място], [улица].

Съгласно Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване № 707278/05.05.2023 г. електромер с фабричен №[ЕИК] е бил подменен, след като е било констатирано, че същият е бил с „изгаснал дисплей“. Дружеството е изготвило справка за коригиране на сметката за електроенергия от 16.05.2023 г. към констативен протокол № 707278 от 05.05.2023 г. като количествата електрическа енергия за периода от 01.04.2023 г. до 05.05.2023 г. са били изчислени съгласно чл. 52, ал. 1, т. 1 от ПИКЕЕ и е била издадена фактура № [ЕГН] от 25.05.2023 г. със сума за плащане в размер на 97.33 лева. Количествата електрическа енергия, отразени в справка за коригиране на сметката за електроенергия от 16.05.2023 г. към констативният протокол и фактурата са били фактурирани по цени в съответствие с чл. 56, ал. 3 от ПИКЕЕ.

Комисията за енергийно и водно регулиране в решението си сочи, че редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия са описани в Раздел IX на ПИКЕЕ като се позовава на нормата на чл. 47, ал. 1 от ПИКЕЕ, а именно, че: „Когато при проверка по реда на тези правила се установи грешка над допустимата, съгласно наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията и наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и приложението към тези правила, съответно неизмерване, неправилно и/или неточно измерване или наличие на измерени количества електрическа енергия в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, количеството електрическа енергия се определя съгласно раздел IX от тези правила“.

Комисията се позовава и на чл. 49 от ПИКЕЕ, съгласно който „При извършване на проверки по реда на тези правила, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол“ и приема, че съставеният от служители на електроразпределителното дружество констативен протокол с № 707278 от 05.05.2023 г. отговаря на изискванията на чл. 49, ал. 3 от ПИКЕЕ.

В решението си административният орган цитира нормата на чл. 49, ал. 6 на ПИКЕЕ, а именно „В случай, че причините за повредата на средство за търговско измерване се дължат на форсмажорни обстоятелства по смисъла на тези правила, операторът на съответната мрежа може да не изпраща демонтираното СТИ на компетентния орган за метрологичен контрол, като количеството електрическа енергия, в този случай се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5 от ПИКЕЕ или по реда на чл. 52, ал.1 от ПИКЕЕ“, както и нормата на чл. 52, ал. 1, т. 1 от ПИКЕЕ „В случаите на техническа неизправност на СТИ, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет, преминалото количество електрическа енергия се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5 от ПИКЕЕ“.

В решението на Комисията за енергийно и водно регулиране са обсъдени понятията за

форсмажорно обстоятелство, съгласно параграф 11 от ДР на ПИКЕЕ и за непреодолима сила, съгласно чл. 3, т. 16 от Общи условия на договорите за достъп до електроразпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на Е. Юг ЕАД. В чл. 65, ал. 3 от Общите условия е посочено, че „позоваващата се страна задължително уведомява другата страна за възникнала непреодолима сила, в случай, че позоваващата се страна е Е. Юг ЕАД, това уведомление се извършва чрез средствата за масово осведомяване. Страната, позоваваща се на непреодолима сила, задължително се снабдява с документ от оторизиран орган за наличието на непреодолима сила“.

Според административния орган по този начин е предоставена възможност на електроразпределителното дружество да начисли количества електрическа енергия при определени форсмажорни обстоятелства, като те трябва да бъдат обявени от съответния овластен орган за съответната област или населено място. От страна на електроразпределителното дружество не са били предоставени доказателства за обявяването на такива форсмажорни обстоятелства за периода, за който са начислени количествата електрическа енергия.

Съгласно чл. 49, ал. 5 от ПИКЕЕ „когато при проверката се установи несъответствие на метрологичните и/или технически характеристики на СТИ с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на СТИ, съмнения за добавянето на чужд за СТИ елемент, същото се демонтира и се поставя в безшевнен чувал, който се затваря с пломба със знака на оператора на съответната мрежа и уникален номер. Номерът на пломбата и уникалният номер се вписват в констативния протокол. Операторът на съответната мрежа изпраща демонтираното СТИ на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката“.

КЕВР приема, че от електроразпределителното дружество не е била спазена процедурата по начисляване на количеството електрическа енергия съгласно ПИКЕЕ, тъй като дружеството не е изпратило демонтираното СТИ на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката, за да се установи състоянието и функционалността на СТИ.

След анализ на представените доказателства от КЕВР е направено заключение, че жалбата е основателна и на 20.11.2023 г. е прието Решение № Ж-993, с което на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката и чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката на Е. Юг ЕАД са дадени задължителни указания: 1. В 7-дневен срок от получаване на решението да анулира начислените на основание Констативен протокол № 707278 от 05.05.2023 г. количества електрическа енергия, отразени в Справка за коригиране на сметката за електроенергия от 16.05.2023 г. и фактура № [ЕГН] от 25.05.2023 г., издадени на П. И. И., за обект с ИТН № 4126875 и клиентски № [ЕГН], находящ се в [населено място], [улица]; 2. В 7-дневен срок след изпълнение на т. 1 да уведоми Комисията за предприетите действия.

По делото е изготвена и приета съдебно електро – техническа експертиза от вещо лице доц. д-р инж. В. Й. Ч., който е дал експертното си становище по следните въпроси:

На въпроса: „Констативен протокол от техническа проверка на средство за търговско измерване № 707278 от 05.05.2023 г., на Е. Юг ЕАД отразява ли техническо състояние на електромера на имота на клиента?“ вещото лице отговаря положително, като посочва, че констативният протокол от техническа проверка на средство за търговско

измерване № 707278/05.05.2023 г., на Е. Юг ЕАД отразява техническо състояние на електромера на имота на клиента. В графа „при проверката се констатира още,, е отбелязано, че електромерът е с изгаснал дисплей и не отчита консумираната електроенергия. В графите с данни от контролното измерване е записан номера на еталонния уред и измерените стойности на напрежението и ел.енергията консумирана от клиента. Съгласно данните от протокола електромерът е бил пломбиран с пломба 40127663977925 и пломба на клемния блок 20/17 456 VN“.

На въпроса: „По какъв начин въздействат върху точността на електромера описаните в раздел „При проверката се констатира още“ от Констативния протокол за техническа проверка констатации и водят ли те до частично измерване или неизмерване на електрическата енергия? Отговорът на вещото лице е: „Върху точността на електромера описаните в Констативния протокол за техническа проверка констатации не водят до частично измерване, те показват неизмерване на електрическата енергия. В частта на съставеният Констативен протокол в раздел „При проверката се констатира още“ за Електромер с №[ЕИК] е записано, че дисплеят му е изгаснал, както и че не могат да се отчетат показанията на електромера. Процесният електромер е престанал да предава данни от 01.04.2023 г., приложена е справка от системата за дистанционно отчитане. В констативния протокол е констатирано, че използваната електроенергия не се отчита от електромера“.

Според вещото лице неотчетеното количество електрическа енергия е измерено според изискванията на чл. 52, ал. 1, т. 2 от ПИКЕЕ и остойностено съобразно чл. 56, ал 1 и ал. 3 от ПИКЕЕ. При определяне на цената за технологичен разход е използвана цена за един киловат час 0,653256 лева, определена с Решение 19 от 01.07.2022 г. на КЕВР.

На зададен въпрос „В коя група попада процесния електромер с фабричен №[ЕИК], като се има предвид класификацията, дадена в Списъка за определяне на периодичността на последващи проверки на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приет със Заповед МА-616 на председателя на ДАМТН от 11.09.2018 г.“, вещото лице отговаря, че „процесният електромер с фабричен №[ЕИК], 1-фазен, статичен, марка „АДД Prime“ с MID - Сертификат, попада в Група 27 – електромери - еднофазни“. Също така констатира, че „върху електромера има изискуемите знаци за Оценено съответствие СЕ М17. Годината на производство на процесния електромер е 2017. Електромерът е следвало да премине вторична проверка 2024 г. Спазени са сроковете по Заповед №А-616 на Председателя на ДАМТН от 11.09.2018 г. и изменение и допълнение от 2023 г. за 1 фазни електромери.

По делото са събрани и гласни доказателства като е разпитан в качеството на свидетел Н. Г. К., служител в Е. Юг ЕАД. Свидетелят заявява, че работи като електромонтьор в дружеството от осем години и е извършвал проверката на обект на адрес в [населено място], [улица]. На 05.05.2023 г. е бил изпратен с колегата му на горепосочения адрес, тъй като за този електромер е била констатирана невъзможност да бъде отчетен дистанционно. При посещение на адреса са установили, че електромерът е с изгаснал дисплей и не е било възможно да се отчетат показанията, поради което е трябвало да бъде подменен. Свидетелят посочва още в разпита си, че по електромера не е

имало следи от външно въздействие, бил е поставен в електромерното табло на фасада на сградата с държавни пломби и затворен. Потърсил е контакт с клиента, но същият не е бил открит и Н. К. е съставил протокола в присъствието на свидетел.

**Административен съд София-град, III отделение, 16 състав, при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:**

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване, като адресат на оспорения акт и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима за разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Правното основание за издаване на процесното решение на КЕВР е чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от ЗЕ във вр. с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката. Съгласно чл. 22, ал. 1, т. 2 от ЗЕ Комисията разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия и природен газ, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон. Според чл. 22, ал. 5 от ЗЕ в случаите когато комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. Съгласно чл. 22, ал. 7 от ЗЕ редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60. Приложимата наредба е Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката, като според чл. 147, ал. 2 от нея, когато в резултат на проверката по жалбата и събраните в хода на административното производство доказателства комисията установи, че жалбата е основателна, тя с решението си дава задължителни указания и определя подходящ срок за изпълнението им.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от ЗЕ /ред. ДВ бр. 17 от 2015 г./ регулирането на дейностите в енергетиката и във водоснабдяването и канализацията се осъществява от Комисията за енергийно и водно регулиране, като според чл. 11, ал. 1 от ЗЕ /ред. ДВ бр. 9 от 2022 г./ КЕВР е колегиален орган, състои се от 5-ма члена, включително председател. Комисията е постоянно действащ орган, който заседава, ако присъстват повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав /чл. 13, ал. 1 от ЗЕ, ред. ДВ бр. 35 от 2015/. Комисията разглежда и решава постъпилите жалби в два състава, както следва: състав „Енергетика“, който включва председателя и членовете със стаж в областта на енергетиката и състав „Водоснабдяване и канализация“, който включва председателя и членовете със стаж в областта на водоснабдяването и канализацията – чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗЕ, ред. ДВ, бр. 9 от 2022 г. По аргумент от чл. 13, ал. 3, т. 1 от ЗЕ, ред. ДВ бр. 9 от 2022 г. КЕВР се произнася с мотивирани решения, които се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав, от които поне един от членовете със стаж в енергетиката – при упражняване правомощия на комисията в енергетиката. Въздържане от гласуване не се допуска, а начинът на гласуване на всеки гласувал и мотивите на всеки гласувал против се отразяват в протокола към решението – чл. 13, ал. 4 от ЗЕ. Според ал. 7 на чл. 22 от ЗЕ, редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в

наредбата по чл. 60 от ЗЕ - Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, обн. ДВ, бр. 33 от 5 април 2013 г. Съгласно чл. 144, ал. 1 от Наредба № 3/21.03.2013 г., КЕВР във всички случаи следва да се произнесе с решение, след като извърши проверка на изложените в жалбата обстоятелства и след като събере всички необходими доказателства за изясняване на случая. След събирането на доказателствата и след извършването на проверката следва да се състави доклад и проект за решение, в които се отразяват обстоятелствата по жалбата, становището на проверяваното лице, събраните по административната преписка доказателства, правните и фактическите констатации по жалбата /чл. 145, ал. 1 от Наредбата/. Докладът и проектът за решение, заедно с жалбата и преписката по нея, се представят на председателя на комисията, който с резолюция определя внасянето им за разглеждане на жалбата и решаването ѝ от комисията в закрито заседание - чл. 145, ал. 2 от Наредбата.

Съдът приема за спазена процедурата от страна на КЕВР, предвидена в чл. 145 от НЛДЕ, а именно след приключване на проверката по жалбата е изготвен доклад на 10.11.2023 г. и проект на решение. От приложени по делото извлечение от Протокол № 352 от 20.11.2023 г. се установява, че на закрито заседание, проведено на 20.11.2023 г. от тримата членове на състав „Енергетика“ на КЕВР са присъствали трима – председателят и двама членове със стаж в областта на енергетиката, които са гласували „за“. Заседанието на специализирания състав „Енергетика“, на което е постановено процесното решение е проведено от компетентния състав, заседавал при наличие на изискуемия по чл. 13, ал. 1 от ЗЕ ред. ДВ бр. 35 от 2015 г. кворум, а решението е постановено при наличие на предвиденото в чл. 13, ал. 3, т. 1 от ЗЕ ред. ДВ бр. 9 от 2022 г. мнозинство. Предвид изложеното съдът приема, че Решение № Ж-993 от 20.11.2023 г. на КЕВР е постановено от компетентен орган и не са налице основания за прогласяване на неговата нищожност. Спазени са също така и изискванията за форма на акта, като Решение № Ж-993 от 20.11.2023 г. на КЕВР, съдържа фактически и правни основания, съгласно изискванията на чл. 59 ал. 2, т. 4 от АПК.

С оглед на така очертаната нормативна рамка, съдът приема, че оспореното решение е издадено от компетентния за това независим специализиран държавен орган – КЕВР в рамките на правомощията му, регламентирани в чл. 22 ЗЕ и чл. 147 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката.

Не е спорно между страните по делото, че заинтересованата страна П. И. И. е клиент на Е. Юг ЕАД за обект, с ИТН № 4126875 и клиентски № [ЕГН], находящ се в [населено място], [улица].

Приложимата нормативна уредба в случая са приетите, съгласно чл. 83, ал. 2 от Закона за енергетиката /ЗЕ/ във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ, изм. бр. 41/21.05.2019 г., Правила за измерване на количеството електрическа енергия, регламентиращи принципите на измерване, вкл. реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при неизмерена, неправилно или неточно измерена електрическа енергия.

Нормата на чл. 46, ал. 1 от ПИКЕЕ, определя, че „извън проверките по чл. 45 операторът на мрежата /собственик на средство за търговско измерване/



извършва технически проверки на място на измервателната система/средство за търговско измерване, както и смяна или промяна на параметризиращата програма на средствата за търговско измерване“. С оглед на съдържанието на нормата съдът приема, че електроразпределителното дружество няма нормативно задължение да уведомява своите абонати предварително при извършване на техническа проверка на място на измервателната система или средство за търговско измерване.

Разпоредбата на чл. 47, ал. 1 от ПИКЕЕ, определя, че „Когато при проверка по реда на тези правила се установи грешка над допустимата, съгласно наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията и наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и приложението към тези правила, съответно неизмерване, неправилно и/или неточно измерване или наличие на измерени количества електрическа енергия в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, количеството електрическа енергия се определя съгласно раздел IX от тези правила“, т.е. редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия, са регламентирани в Раздел IX на ПИКЕЕ.

В нормата на чл. 49, ал. 1 от ПИКЕЕ е посочено, че „При извършване на проверки по реда на тези правила, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол“. В следващите ал. 2 и ал. 3 на посочената норма е регламентирано, че констативният протокол по ал. 1 се подписва от представител на оператора на съответната мрежа и от ползвателя или негов представител, като при отсъствие на ползвателя или на негов представител при съставянето на констативен протокол или при отказ от тяхна страна да го подпишат протоколът се подписва от представител на оператора на съответната мрежа и свидетел, който не е служител на оператора. В констативния протокол се отбелязват присъстващите на проверката, както и отказът за подписване от страна на ползвателя или на неговия представител, ако е направен такъв. Ал. 4 гласи, че в случаите по ал. 3 в седемдневен срок от датата на съставянето на констативния протокол операторът на съответната мрежа го изпраща на ползвателя с препоръчано писмо с обратна разписка или по друг начин в съответствие с предоставените от ползвателя данни за контакт. В ал. 5 е посочено, че когато при проверката се установи несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики на средството за търговско измерване с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на средството за търговско измерване, съмнения за добавяне на чужд за средството за търговско измерване елемент, същото се демонтира и се поставя в безшевен чувал, който се затваря с пломба със знака на оператора на съответната мрежа и уникален номер. Номерът на пломбата и уникалният номер се записват в констативния протокол. Операторът на съответната мрежа изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 дни от датата на проверката. В ал. 6 е предвидено, че в случай, че причините за повредата на средството за търговско измерване се дължат на форсмажорни обстоятелства по смисъла на тези правила, операторът на съответната мрежа може да не изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол, като количеството

електрическа енергия в този случай се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5 от ПИКЕЕ или по реда на чл. 52, ал. 1 от ПИКЕЕ.

Разпоредбата на чл. 49 от ПИКЕЕ се отнася до реда за извършване на проверка, при която при всички случаи се съставя констативен протокол. Настоящият съдебен състав приема, че в Констативен протокол № 707278 от 05.05.2023 г. е посочено, че същият е съставен в присъствието на свидетел М. М. М., но в графа присъствали на проверката няма положен подпис от свидетеля и по този начин не са спазени изискванията за съставянето му по реда посочен в чл. 49, ал. 3 от ПИКЕЕ. Съответно в случаите по ал. 3 на чл. 49 от ПИКЕЕ, в седемдневен срок от датата на съставянето на констативния протокол, операторът на съответната мрежа го изпраща на ползвателя с препоръчано писмо с обратна разписка или по друг начин в съответствие с предоставените от ползвателя данни за контакт. Съдът приема, че не е спазена и разпоредбата на чл. 49, ал. 4 ПИКЕЕ, като ползвателят не е бил уведомен в предвидения седемдневен срок за съставения констативен протокол. Целта на тази разпоредба е в максимално кратък срок клиентът на електроразпределителното дружество да бъде уведомен за резултатите от проверката на електроизмервателния му уред, за да има време да защити правата си, тъй като въз основа на съставения протокол се извършва преизчисляване на количеството електрическа енергия – чл. 50, ал. 5 ПИКЕЕ. В настоящият случай на ползвателя е изпратено писмо за съставения констативен протокол на 25.05.2023 г., заедно с вече направено преизчисление по чл. 52, ал. 1, т. 2 ПИКЕЕ и изготвена фактура за приетата за потребена от оператора електрическа енергия.

Пред настоящата съдебна инстанция, спорно по делото е дали в случая, когато средство за търговско измерване не измерва количеството енергия, без да е налице външна намеса, се налага изпращането му за метрологична проверка на компетентния орган или е достатъчно преизчислението на електрическата енергията да бъде направено от електроразпределителното дружество.

В нормата на чл. 49, ал. 5 от ПИКЕЕ се прави разграничение на основните видове неизправности на средство за търговско измерване, а именно: несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики с нормираните; нарушения в целостта и/или функционалността му и съмнения за добавяне на чужд за средство за търговско измерване, елемент. Във всички тези случаи средството за търговско измерване се демонтира, поставя се безшевен чувал и се изпраща за метрологичен контрол на компетентния орган в срок до 14 дни от датата на проверката.

Хипотезите, при които средство за търговско измерване може да не се изпраща за метрологична проверка са уредени в чл.49, ал. 6 от ПИКЕЕ при форсмажорни обстоятелства и чл. 49, ал. 8 от ПИКЕЕ, когато се установи добавяне на чужд за системата елемент или друга намеса, представляваща промяна на схемата на свързване, което не влияе на изправността на средството за търговско измерване, операторът на съответната мрежа възстановява правилната схема на свързване, без да демонтира средството за търговско измерване.

В настоящият случай не се сочи наличието на форсмажорни обстоятелства по смисъла на § 11 от ДР на ПИКЕЕ, както и на непреодолима сила по чл. 3, т. 16 от Общите условия на договорите за достъп до електроразпределителната мрежа на ЕР ЮГ. Видно от чл. 65, ал. 3 от Общите условия на договорите за достъп до електроразпределителната мрежа на Е. Юг ЕАД е, че „позоваващата се страна задължително уведомява другата страна за възникнала непреодолима сила, в случай че позоваващата се страна е Е. Юг ЕАД, това уведомление се извършва чрез средствата за масово осведомяване. Страната позоваваща се на непреодолима сила задължително се снабдява с документ от оторизиран орган за наличието на непреодолима сила“. Изискването на чл. 65, ал. 3 от горепосочените Общи условия е наличието на обстоятелства да бъде обявено от съответния овластен орган за съответната област или населено място предварително. Жалбоподателят не е представил доказателства нито в производството пред КЕВР, нито пред съда за обявяването на такива форсмажорни събития, които да обосноват начисляване на процесните количества ел. енергия за процесния период и не са приложими хипотезите на чл. 49, ал. 6 и ал. 8 от ПИКЕЕ.

Разпоредбите на чл. 50 и сл. от ПИКЕЕ регламентират начина на преизчисляване на задълженията на ползвателите при различните ситуации на неизмерване на ел. енергията, в частност, когато липсва средство за търговско измерване, нарушена е схемата на свързване или е налице неизправност на СТИ, а именно: нормата на чл. 50, ал. 1 от ПИКЕЕ се отнася до преизчисляване, когато СТИ не измерва или измерва неправилно; Нормата на чл. 50, ал. 2 урежда преизчисляването при промяна на схемата на свързване, водеща до погрешно измерване; нормата на чл. 50, ал. 3 описва преизчисляването при липса на СТИ; нормата на чл. 51 - при неправомерно присъединяване; нормата на чл. 52 се отнася до преизчисляване в случаите на техническа неизправност на СТИ, при което използваната ел. енергия преминава, но не се отчита, без да има външна намеса; нормата на чл. 53 предвижда как да се осъществи преизчисляването при повреда или неточна работа на тарифния превключвател и т. н.

С оглед констатираната с Констативен протокол № 707278 от 05.05.2023 г. техническа неизправност на средствата за търговско измерване, от страна на електроразпределителното дружество е приложена разпоредбата на чл. 52 от ПИКЕЕ.

По своя характер неизправностите както по чл. 50, ал. 1 от ПИКЕЕ, така и по чл. 52 ПИКЕЕ са несъответствия на средство за търговско измерване с метрологичните и/или техническите характеристики, като съгласно предвидения в чл. 49, ал. 5 ПИКЕЕ ред се изисква изпращането на СТИ за метрологичен контрол на компетентния регионален отдел на Българския институт по метрология. Ако се приеме, че СТИ не следва да се изпращат за метрологична проверка, то няма как да се установи по безспорен начин коя точно неизправност на СТИ е налице и съответно по кой ред следва да бъдат преизчислени задълженията на потребителя - по чл. 50, ал. 1 или по чл. 52 ПИКЕЕ.

Спорът по настоящото дело е следвало ли е Е. Юг ЕАД да приложи реда по

чл. 49, ал.5 от ПИКЕЕ , като повреденото СТИ след като бъде демонтирано, да се постави в безшевен чувал и се изпрати за метрологичен контрол на компетентния орган в срок до 14 дни от датата на проверката и съобразно констатациите от тази проверка да преизчисли „неизмерените“ количествата електрическа енергия или е достатъчно само въз основа на съставения констативен протокол по време на проверката да се извърши преизчисляването от самото електроразпределително дружество.

Безспорно по делото, с оглед на представените доказателства се установи, че от страна на електроразпределителното дружество не е изпратено демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол, с което от негова страна е извършено нарушение на законното изискване на чл. 49, ал. 5 от ПИКЕЕ. Това е така, тъй като компетентният орган за метрологичен контрол е единственият, който може да установи състоянието и функционалността на СТИ.

Настоящата съдебна инстанция не приема за правилно становището на жалбоподателят, който счита, че метрологична проверка не следва да се прави, тъй като чл. 52, ал. 1 от ПИКЕЕ визира техническа неизправност, без при проверката да е установена външна намеса.

В настоящият случай, видно от протокола с № 707278 от 05.05.2023 г. е било констатирано при проверката: „Изгаснал дисплей на електромера. Не могат да се отчетат показанията на електромера“ и от страна на електроразпределителното дружество не са били установени причините за техническата повреда.

Редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия са уредени в глава 9 на ПИКЕЕ. Разпоредбата на чл. 49, ал. 5 ПИКЕЕ разграничава основните видове неизправности на СТИ, в които СТИ се демонтира, поставя се в безшевен чувал и се изпраща за метрологичен контрол на компетентния орган в срок до 14 дни от датата на проверката. Хипотезите, при които СТИ може да не се изпраща за метрологична проверка са уредени в ал. 6 и в ал. 8, а именно: при форсмажорни обстоятелства и при намеса, водеща на промяна на схемата на свързване, което не влияе на изправността на СТИ. В процесния случай тези две хипотези не са налице. Следващите разпоредби на ПИКЕЕ, а именно чл. 50 и сл., регламентират начина на преизчисляване на задълженията на ползвателите при различните хипотези на неизправност на СТИ. Различните видове неизправности на СТИ водят до различни начини на преизчисляване на количеството електрическа енергия, съответно уредени в чл. 50, ал. 1 и чл. 52 ПИКЕЕ. По своя характер неизправностите както по чл. 50, ал. 1, така и по чл. 52 ПИКЕЕ са „несъответствия на СТИ с метрологичните и/или техническите характеристики“, предвидени в чл. 49, ал. 5 ПИКЕЕ и изискват изпращането на СТИ за метрологичен контрол на компетентния регионален отдел на Българския институт по метрология. Ако се приеме, че СТИ не следва да се изпращат за метрологична проверка, то няма как да се установи по безспорен начин коя точно неизправност на СТИ е налице и съответно по кой ред следва да бъдат преизчислени задълженията на потребителя - по чл. 50, ал. 1 или по чл. 52 ПИКЕЕ.

От заключението на съдебно електро-техническата експертиза, както и от

свидетелските показания, приети по делото също се установява, че състоянието на електромера при направената проверка е „с изгаснал дисплей и не отчита консумираната електроенергия“. Не са установени, обаче причините, довели до това състояние, поради което и е следвало същият да бъде изпратен за метрологичен контрол на съответния компетентен орган.

Съгласно нормата на чл. 56, ал. 5 от ПИКЕЕ „при установено неизмерване, непълно или неточно измерване по реда на ПИКЕЕ, което води до необходимост от преизчисление на суми по издадени фактури за изминал отчетен период и приключен месечен сетълмент, не се прави преизчисление на текущия сетълмент с количества електрическа енергия от минали периоди. По отношение на възраженията в жалбата, че с указанията към Е. Юг ЕАД да анулира начислени задължения на потребителя, КЕВР неправомерно се е намесила в договорни отношения между страните, настоящата съдебна инстанция приема, че не е налице хипотезата на чл. 14, ал. 3 от ГПК във вр. чл. 144 АПК, доколкото липсват доказателства за висящ пред гражданския съд спор относно дължимостта/недължимостта на сумата, начислена въз основа на извършената проверка и издадения констативен протокол. КЕВР се произнася по жалби на клиенти срещу ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, добивни предприятия, оператори на съоръжения за съхранение на природен газ и оператори на съоръжения за втечен природен газ, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон, и на потребители срещу В и К оператори, свързани с предмета на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за енергетиката. Същото правомощие е предвидено и в чл. 142, ал. 1, т. 1 предложение последно от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Съгласно чл. 75, ал. 2, т. 1 ЗЕ, КЕВР провежда контрол за спазване на условията на издадената лицензия, като видовете такъв и функции по осъществяването му са регламентирани в чл. 76 от ЗЕ. В чл. 49, ал. 2, т. 7 от Наредба № 3/2013 г. е предвидено, че общите условия са неразделна част от лицензията. Следователно, част от регулаторната функция на КЕВР включва разглеждане на жалби на клиенти срещу лицензианти във връзка с изпълнение на задължения по издадената лицензия, в това число и предвидени в одобрените общи условия. Елемент от тези условия е фактурирането на дължимите от клиента суми въз основа на данните от измерването, както и съдържанието на фактурата, включващо и определяне на стойността на ползваната услуга.

От посочената правна регламентация произтича както правото, така и задължението на регулаторния орган да се произнесе по подадената в случая жалба от потребител. В съответствие с чл. 22, ал. 7 ЗЕ във вр. чл. 7, ал. 1 и ал. 3 от Наредба № 3/2013 г. от КЕВР е проведено административно производство и след като са съобразени твърденията на страните и представените доказателства, правилно е приета жалбата на П. И. И. за основателна. В същия смисъл е практиката на касационната инстанция, обективизирана в *Решение № 7476 от 06.07.2023 г. на ВАС по адм. д. № 3506/2023 г.*; *Решение № 8511 от 13.07.2021 г. на ВАС по адм. д. № 545/2021*

г.; Решение № 2681 от 22.03.2022 г. на ВАС по адм. д. № 9643/2021 г.,  
Решение № 3686 от 26.03.2024 г. на ВАС по адм. д. № 199/2024 г.,  
Решение № 12885 от 27.11.2024 г. на ВАС по адм. д. № 4871/2024 г.,  
Решение № 12269 от 11.12.2023 г. на ВАС по адм. д. № 6061/2023 г. и др.

От събраните по делото доказателства безспорно се установи, че при извършената техническа проверка не е било спазено изискването на чл. 49, ал. 5 от Правила за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/.

Въз основа на горепосоченото, съдът намира, че оспореното в съдебното производство Решение № Ж-993 от 20.11.2023 г., издадено от Комисията за енергийно и водно регулиране, е постановено от компетентен административен орган, в предвидената от закона форма и реквизити, при спазване на административнопроцесуалните правила за постановяването му и не страда от пороци във връзка с неговата материална законосъобразност, които да обосновават неговата отмяна по съдебен ред.

По гореизложените съображения, съдът намира, че жалбата е неоснователна и като такава следва да се отхвърли, а оспореното Решение № Ж-993 от 20.11.2023 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, да се потвърди като правилно и законосъобразно.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна и следва да бъде уважена за сумата от 100.00 лева на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 16-ти състав

## **РЕШИ:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата Е. Юг ЕАД, ЕИК[ЕИК], срещу Решение № Ж-993 от 20.11.2023 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране.

**ОСЪЖДА** Е. Юг ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева. Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от деня на получаване на съобщение, че решението е изготвено.

## **СЪДИЯ:**